

UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU

z 3. apríla 2014

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu spoločného podniku ENIAC za rozpočtový rok 2012

EURÓPSKY PARLAMENT,

- so zreteľom na konečnú ročnú účtovnú závierku spoločného podniku ENIAC za rozpočtový rok 2012,
 - so zreteľom na správu Dvora audítorov o overení ročnej účtovnej závierky spoločného podniku ENIAC za rozpočtový rok 2012 spolu s odpoveďami spoločného podniku ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na odporúčanie Rady z 18. februára 2014 (05851/2014 – C7-0053/2014),
 - so zreteľom na článok 319 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 z 25. júna 2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 185,
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ⁽³⁾, a najmä na jeho článok 208,
 - so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 72/2008 z 20. decembra 2007, ktorým sa zakladá spoločný podnik ENIAC ⁽⁴⁾, a najmä na jeho článok 11 ods. 4,
 - so zreteľom na nariadenie Komisie (ES, Euratom) č. 2343/2002 z 19. novembra 2002 o rámcovom rozpočtovom nariadení pre subjekty uvedené v článku 185 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev ⁽⁵⁾,
 - so zreteľom na delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 1271/2013 z 30. septembra 2013 o rámcovom nariadení o rozpočtových pravidlách pre subjekty uvedené v článku 208 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 ⁽⁶⁾, a najmä na jeho článok 108,
 - so zreteľom na svoje predchádzajúce rozhodnutia a uznesenia o absolutóriu,
 - so zreteľom na článok 77 a prílohu VI k rokovaciemu poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A7-0204/2014),
- A. keďže spoločný podnik ENIAC (ďalej len „spoločný podnik“) bol zriadený 20. decembra 2007 na obdobie desiatich rokov s cieľom vymedziť a realizovať „plán výskumu“ pre vývoj kľúčových kompetencií pre nanoelektroniku v rôznych oblastiach použitia;
- B. keďže spoločný podnik získal finančnú autonómiu v júli 2010;
- C. keďže maximálna výška príspevku Únie na obdobie 10 rokov pre spoločný podnik je 450 000 000 EUR, ktoré sa uhradia z rozpočtu siedmeho rámcového programu v oblasti výskumu;

Rozpočtové a finančné hospodárenie

1. konštatuje, že Dvor audítorov uviedol, že ročná účtovná závierka spoločného podniku za rok 2012 verne vyjadruje vo všetkých významných hľadiskách jeho finančnú situáciu k 31. decembru 2012, ako aj výsledky jeho operácií a tokov hotovosti za príslušný rozpočtový rok v súlade s ustanoveniami jeho nariadenia o rozpočtových pravidlách;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 369, 17.12.2013, s. 18.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 30, 4.2.2008, s. 21.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 357, 31.12.2002, s. 72.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 328, 7.12.2013, s. 42.

2. vyjadruje znepokojenie nad tým, že Dvor audítorov vyjadril už druhý rok za sebou výhrady k zákonnosti a správnosti operácií súvisiacich s účtovnou závierkou spoločného podniku, ktoré odôvodnil tým, že spoločný podnik nemohol posúdiť, či stratégia auditov ex-post, ktorá sa v oblasti auditu výkazov nákladov na projekty opiera hlavne o vnútroštátne orgány financovania, poskytuje dostatočnú záruku, pokiaľ ide o zákonnosť a správnosť príslušných operácií;
3. berie na vedomie, že Dvor audítorov sa nazdáva, že informácie, ktoré sú k dispozícii v súvislosti s vykonávaním stratégie spoločného podniku týkajúcej sa auditov ex-post, Dvoru audítorov nepostačujú na vyvodenie záverov o tom, či tento kľúčový nástroj kontroly funguje účinne; opakuje svoju výzvu Dvoru audítorov, aby prostredníctvom svojich nezávislých auditov poskytol orgánu udeľujúcemu absolutorium svoje vlastné stanovisko k zákonnosti a správnosti operácií súvisiacich s účtovnou závierkou spoločného podniku;
4. pripomína, že spoločný podnik zaviedol stratégiu auditov ex-post v roku 2010 a tieto audity začal vykonávať v roku 2011; poznamenáva, že auditom výkazov nákladov na projekty boli poverené vnútroštátne finančné orgány členských štátov; berie na vedomie, že stratégia spoločného podniku týkajúca sa auditov ex-post sa pri audite výkazov nákladov na projekty spolieha na vnútroštátne finančné orgány;
5. žiada spoločný podnik ENIAC, aby Európskemu parlamentu predložil správu o negatívnych prvkoch, na ktoré poukázal Dvor audítorov; požaduje, aby táto správa bola predložená Parlamentu spolu s hodnotením od Dvora audítorov;
6. ďalej konštatuje, že spoločný podnik vykonal v roku 2012 obmedzené preskúmanie výkazov nákladov, na základe ktorého dospel k záveru, že chybovosť v programe je nižšia ako 2 %; berie na vedomie stanovisko Dvora audítorov, podľa ktorého toto preskúmanie nezahŕňalo žiadne audity a neposkytlo záruku v súvislosti so správnosťou preskúmaných výkazov nákladov; trvá na tom, že spoločný podnik by mal bezodkladne zvýšiť kvalitu týchto kontrol ex ante a ex-post; vyzýva na informovanie orgánu udeľujúceho absolutorium o výsledkoch kontrol ex post;
7. berie na vedomie, že konečný rozpočet spoločného podniku na rok 2012 zahŕňal viazané rozpočtové prostriedky vo výške 128 miliónov EUR a platobné rozpočtové prostriedky vo výške 42 miliónov EUR a že miera čerpania viazaných rozpočtových prostriedkov bola 100 % a platobných rozpočtových prostriedkov 52 %; požaduje, aby sa Európskemu parlamentu poskytla podrobná správa o pokroku týkajúca sa uvedených nedostatkov, v ktorej sa uvedú konkrétne návrhy na postupné zlepšenie mier čerpania;
8. okrem toho poznamenáva, že z viazaných rozpočtových prostriedkov vo výške 125,5 milióna EUR určených na operačné činnosti sa 17,6 milióna EUR implementovalo ako globálny záväzok v rámci prvej výzvy na prekladanie návrhov v roku 2012 a 107,9 milióna EUR ako globálny záväzok v rámci druhej výzvy na predkladanie návrhov v roku 2012; konštatuje, že priemerný čas medzi zverejnením výzvy a podpísaním dohôd bol 12 mesiacov; očakáva, že tento časový rámec sa v prípade ďalších výziev skráti;
9. je znepokojený tým, že nevyužitý globálny záväzok v hodnote 2,8 milióna EUR pridelený na operačné činnosti v roku 2010 s konečným dátumom implementácie 31. decembra 2011 nebol zrušený do konca roka 2012; berie na vedomie, že spoločný podnik identifikoval a vykonal nápravné opatrenia, aby zamedzil akémukoľvek budúcemu opakovaniu týchto nedostatkov v oblasti kontroly;

Príspevok členských štátov ENIAC

10. berie na vedomie, že v prípade prvých siedmich výziev na predkladanie návrhov bol finančný príspevok členských štátov ENIAC na úrovni 1,41 násobku finančného príspevku Únie, čo je v rozpore so zásadou vychádzajúcou zo štatútu spoločného podniku, podľa ktorej finančné príspevky členských štátov ENIAC musia celkovo predstavovať najmenej 1,8 násobok finančného príspevku Únie, zatiaľ čo granty spoločného podniku môžu dosiahnuť najviac 16,7 % celkových oprávnených nákladov na projekty; ďalej konštatuje, že pomer medzi príspevkom Únie a príspevkom členských štátov ENIAC je mechanickým výsledkom uplatňovania pravidiel štátnej pomoci (nariadenie Komisie (ES) č. 800/2008⁽¹⁾), ktoré obmedzujú podiel štátnej pomoci pre jednotlivé druhy činností a účastníkov;

Výzvy na predkladanie návrhov

11. konštatuje, že až do roku 2011 výzvy spoločného podniku na predkladanie návrhov viedli k podpísaniu dohôd o grante v celkovej výške 170,2 milióna EUR, čo predstavuje 39 % maximálnej výšky príspevku EÚ pre spoločný podnik na výskumné činnosti, a že boli vydané štyri výzvy na predkladanie návrhov v celkovej výške 125,4 milióna EUR v roku 2012 a 39,7 milióna EUR v roku 2013;

⁽¹⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 800/2008 zo 6. augusta 2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov 87 a 88 zmluvy (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách) (Ú. v. EÚ L 214, 9.8.2008, s. 3).

Predchádzanie konfliktom záujmov a ich riadenie a transparentnosť

12. vyjadruje poľutovanie nad tým, že životopisy členov správnej rady a výkonného riaditeľa nie sú verejne dostupné; vyzýva spoločný podnik na bezodkladnú nápravu tohto stavu; nalieha na spoločný podnik, aby v rámci budúceho spoločného podniku ECSEL vypracoval a prijal komplexnú politiku v oblasti predchádzania konfliktom záujmov a ich riadenia;
13. verí, že kľúčom k zníženiu rizika vzniku konfliktov záujmov je vysoká úroveň transparentnosti; vyzýva preto spoločný podnik, aby na svojej webovej stránke sprístupnil svoju politiku a/alebo opatrenia v oblasti predchádzania konfliktom záujmov a ich riadenia a príslušné vykonávacie pravidlá, rovnako ako zoznam členov správnych rád a životopisy;
14. vyzýva Dvor audítorov, aby monitoroval politiky spoločného podniku týkajúce sa riadenia konfliktov záujmov a ich predchádzania prostredníctvom vypracovania osobitnej správy o budúcim postupe udelenia absolutória;

Systémy vnútornej kontroly

15. berie na vedomie, že v priebehu roku 2012 zriadil spoločný podnik oddelenie vnútorného auditu, bol dokončený a vyskúšaný plán obnovy po havárii a účtovník schválil finančné a účtovné systémy (ABAC a SAP);

Spoločný podnik Elektronické komponenty a systémy pre vedúce postavenie Európy (ECSEL)

16. pripomína, že spoločné podniky ARTEMIS a ENIAC boli zriadené v decembri 2007 na základe siedmeho rámcového programu na obdobie 10 rokov s cieľom zabezpečiť vývoj kľúčových technológií pre nanoelektroniku (ARTEMIS) a vývoj kľúčových technológií pre zabudované počítačové systémy (ENIAC); konštatuje, že ARTEMIS začal samostatne fungovať v októbri 2009 a ENIAC získal finančnú nezávislosť v júli 2010;
17. pripomína, že orgán udeľujúci absolutórium je naďalej znepokojený nízkou mierou plnenia rozpočtu, ako aj súvisiacimi činnosťami spoločných podnikov spojenými s vysokým hotovostným zostatkom; pripomína, že sa snažili zvýšiť a podporovať súkromné a verejné investície do výskumu a inovácie v dvoch doplnujúcich sa oblastiach, ktoré sú veľmi dôležité pre priemyselnú základňu Únie;
18. poznamenáva, že Komisia predložila v rámci vykonávania programu Horizont 2000 návrh na spojenie zabudovaných počítačových systémov (ARTEMIS) a nanoelektroniky (ENIAC) do jedinej iniciatívy, pričom by boli oba spoločné podniky (ARTEMIS aj ENIAC) zrušené ešte pred plánovaným ukončením ich činnosti 31. decembra 2017 (COM(2013)0501); konštatuje, že nový spoločný podnik v oblasti elektronických komponentov a systémov s názvom Elektronické komponenty a systémy pre vedúce postavenie Európy (ECSEL) bude mať formu trojstranného inštitucionálneho verejno-súkromného partnerstva (PPP) s osobitnou právnou subjektivitou a bude zahŕňať súkromný sektor, vnútroštátne orgány a európske orgány;
19. poznamenáva, že tento nový právny subjekt založený podľa článku 187 ZFEÚ sa bude riadiť vzorovým nariadením o rozpočtových pravidlách pre verejno-súkromné partnerstvá uvedeným v článku 209 nariadenia o rozpočtových pravidlách, bude poverený nepriamym hospodárením a prevezme všetky práva a záväzky súčasných spoločných podnikov ARTEMIS a ENIAC; očakáva, že Dvor audítorov vykoná komplexné a náležité finančné posúdenie práv a záväzkov každého subjektu; v tejto súvislosti pripomína spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie k samostatnému postupu udelenia absolutória pre spoločné podniky podľa článku 209 nariadenia o rozpočtových pravidlách;
20. vyjadruje prekvapenie, že Komisia sa v takomto krátkom časovom období a bez konečného posúdenia výsledkov týchto spoločných podnikov rozhodla výrazne upraviť vykonávaciu stratégiu Únie zameranú na vývoj kľúčových kompetencií pre nanoelektroniku a vývoj kľúčových technológií pre zabudované počítačové systémy; pripomína žiadosť Parlamentu o analýzu zlučenia z hľadiska nákladov a prínosov, v ktorej by boli uvedené prípadné výhody a nevýhody;
21. konštatuje, že priebežné hodnotenia odporučili vykonávanie budúcej spoločnej technologickej iniciatívy na právnom základe, ktorý je lepšie prispôsobený špecifikám verejno-súkromných partnerstiev s nižšími administratívnymi výdavkami a väčšou flexibilitou, pričom by bola znížená administratívna záťaž s cieľom prilákať zástupcov priemyslu na vysokej úrovni;

22. ďalej poznamenáva, že spoločný podnik ECSEL by mal v záujme splnenia svojich cieľov poskytovať finančnú podporu predovšetkým vo forme grantov účastníkom na základe otvorených súťažných výziev na predloženie návrhov zameraných na preukázané zlyhanie trhu;
23. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v návrhu Komisie nie je zahrnuté preskúmanie účtovnej závierky a príjmov a výdavkov spoločného podniku ECSEL Dvorom audítorov, a uvádza, že účtovnú závierku spoločného podniku každoročne preskúma nezávislý audítorský orgán; vyzýva Komisiu, aby vysvetlila pridanú hodnotu takého návrhu; zdôrazňuje, že výhradným audítorom spoločných podnikov založených podľa článku 187 ZFEÚ od roku 2002 je Dvor audítorov, ktorý si odvtedy vybudoval rozsiahle vedomosti o týchto podnikoch, ktoré by bolo treba využiť;

Horizontálne aspekty spoločných podnikov európskeho výskumu

24. berie na vedomie, že súčasťou audítorského prístupu Dvora audítorov sú postupy analytického auditu, hodnotenie kľúčových kontrol systémov dohľadu a kontroly, ako aj testovanie operácií na úrovni spoločného podniku, avšak nie na úrovni členov konečných príjemcov spoločného podniku;
25. berie na vedomie, že testovanie na úrovni členov alebo konečných príjemcov vykonáva buď spoločný podnik, alebo externé audítorské spoločnosti, s ktorými spoločný podnik uzavrie zmluvu a ktoré monitoruje;
26. víta osobitnú správu Dvora audítorov 2/2013: „Zabezpečila Komisia efektívnu implementáciu siedmeho rámcového programu pre výskum?“, v ktorej Dvor audítorov skúmal, či Komisia zabezpečila efektívnu implementáciu siedmeho rámcového programu pre výskum a technologický rozvoj (7. RP);
27. berie na vedomie, že súčasťou auditu bolo aj zakladanie spoločných technologických iniciatív (STI);
28. súhlasí so záverom Dvora audítorov, že STI sa zriaďujú v záujme podpory dlhodobých priemyselných investícií do konkrétnych výskumných oblastí; poznamenáva však, že proces poskytnutia finančnej nezávislosti STI trvá v priemere dva roky a Komisia zvyčajne naďalej nesie zodpovednosť počas jednej tretiny plánovanej prevádzkovej činnosti STI;
29. poznamenáva však, že podľa Dvora audítorov sú niektoré STI mimoriadne úspešné pri zapájaní malých a stredných podnikov (MSP) do svojich projektov a takmer 21 % finančných prostriedkov poskytnutých STI bolo určených MSP;
30. upozorňuje na skutočnosť, že celková orientačná výška zdrojov potrebných počas celej existencie siedmich spoločných podnikov európskeho výskumu, ktoré doposiaľ zriadila Komisia podľa článku 187 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, s výnimkou spoločného podniku Galileo, predstavuje 21 793 000 000 EUR;
31. konštatuje, že celkové odhadované príjmy spoločných podnikov plánované v rozpočte dosahovali v roku 2012 výšku 2,5 miliardy EUR, čo predstavuje približne 1,8 % všeobecného rozpočtu Únie, pričom 618 miliónov EUR pochádzalo zo všeobecného rozpočtu EÚ (hotovostný príspevok od Komisie) a približne 134 miliónov EUR pochádzalo od priemyselných partnerov a členov spoločných podnikov;
32. berie na vedomie, že spoločné podniky zamestnávajú 409 stálych a dočasných zamestnancov, čo je menej ako 1 % celkového počtu úradníkov Únie schválených v rámci všeobecného rozpočtu Únie (plán pracovných miest);
33. pripomína, že celkový príspevok Únie, ktorý sa považuje za potrebný pre spoločné podniky na obdobie ich existencie, predstavuje 11 489 000 000 EUR;
34. vyzýva Dvor audítorov, aby v samostatnej správe komplexne posúdil STI a ostatné spoločné podniky so zreteľom na značné finančné prostriedky, ktoré sú s nimi spojené, ako aj na existujúce riziká týkajúce sa predovšetkým ich dobrého mena; pripomína, že Parlament už požiadal Dvor audítorov o vypracovanie osobitnej správy o schopnosti spoločných podnikov zabezpečiť spolu s ich súkromnými partnermi pridanú hodnotu a efektívnu realizáciu programov Únie v oblasti výskumu, technického rozvoja a demonštračných činností; tvrdí, že takéto posúdenie je naliehavo potrebné, pokiaľ ide o spoločné podniky Artemis a ENIAC.